

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-138

11.2.2025

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Sprekkdannelse i himling – foretaket ansvarlig for reklamasjon etter reparasjon?

Sikrede fikk brannskade/varmgang i stuehimling. Foretaket erkjente ansvar og engasjerte en samarbeidspartner til å reparere skaden. Etter en tid oppdaget sikrede sprekkdannelse i den nye himlingen og krevde erstatning fra foretaket for kostnader til utbedring. Sikrede viste til at foretaket hadde bestilt arbeidene og hadde ført henne opp som fakturamottaker, uten hennes medvirkning, og hun hadde verken mottatt eller betalt fakturaen, og anførte herunder at foretaket da måtte være ansvarlig for utbedring av mangelfullt arbeid. Foretaket avviste ansvar og anførte at det kun hadde ansvar for å finansiere skaden. Det viste herunder til at det ikke hadde ansvar for å utbedre skadene, men kunne avgjøre oppgjør ved utbedring, og at det også kunne avgjøre hvilken reparatør som skulle benyttes, uten at foretaket med dette ble kontraktspart. Foretaket viste også til at faktura var stilt i sikredes navn. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på erstatning for utbedring av sprekkdannelse i himlingen, og viste til at skaden ikke var dekningsmessig over forsikringsavtalen, samt at foretaket heller ikke var ansvarlig for utbedringen som kontraktspart.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for utbedring av sprekkskader i himling.

Bygningen var på skadetidspunktet omfattet av super bygningsforsikring:

6.5 Håndverkerfeil

6.5.1 Forsikringen gjelder ved:

- utett våtrom som følge av håndverkerfeil. Utgifter til utbedring av feil/mangel og følgeskader dekkes inntil forsikringssum
- andre bygningsskader enn nevnt i punktet over, som skjer plutselig og som en direkte følge av håndverkerfeil, og dekker utgifter til utbedring av feil/mangel og følgeskader. Utgifter til utbedring av feil/mangel begrenses til 100 000 kroner

6.5.2 Forsikringen gjelder ikke for:

- (...)
 - skade som kun består av flekker, riper, avskallinger, sprekker, svinnsprekker, knirk i gulv, samt mindre hakk, merker, fargenyanse og andre feil av kosmetisk karakter
- (...)

6.5.3 Reklamasjon

For feil og mangler avdekket i reklamasjonstiden dekkes kun skader dersom det er reklamert i tide ovenfor håndverker/entreprenør. Ved utbetaling trer If inn i sikredes rettigheter ovenfor håndverker/entreprenør eller andre skadevoldere for det utbetalte beløp.

(...)

7 SKADEOPPGJØRSREGLER OG ERSTATNINGSBEREGNING FOR ALLE DEKNINGER

FAL. par. 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

Erstatningsgrunnlaget fastsettes til hva det vil koste å:

- gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting eller - gjenoppføre tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende bygning.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon / gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

If har rett til å bestemme hvilket av disse alternativer og hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes, eller velge å betale kontant. Kontanterstatningen kan ikke overstige det beløp If ville ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Sikrede fikk brannskade/varmgang i stuehimlingen i 2017. Foretaket erkjente ansvar for brannskaden og engasjerte R. til å utbedre skaden.

Sikrede oppdaget etter en tid sprekkdannelser og avskallinger i den nye himlingen. Sikrede beskrev himlingen etter utbedring slik:

Dette taket er kort sagt det nyeste i hele huset og det styggeste i hele huset, det er ikke innenfor. Paneleringen samt sprekken, men og huller opp til isolasjon samt malearbeid er ikke innenfor god byggeskikk. Det skal ikke forekomme koving, sprekker, huller i panelet eller skader. Dette i henhold til byggforsklad 543.101. Innvendig trepanel. Bladet er utgitt 1- 2007. NS 3420-Q:2014, QK3 beskriver hvordan panelering skal forekomme, og hos meg er det gjort mangelfullt arbeid og dårlig kvalitet på panel. I tillegg er det utført feil og mangler i malearbeidet.

Sikrede fremla videre tre fakturaer fra foretakets samarbeidspartner R. knyttet til utbedringen av skaden fra 2017. Alle var stilet til sikrede. Sikrede vedla bekreftelse fra sin bankforbindelse på at disse fakturaene ikke var betalt av henne.

Videre orienterte sikrede om at hun tok kontakt med både foretaket og utførende håndverker allerede i 2018 da hun oppdaget at skadene ikke ble utbedret tilfredsstillende, uten at dette ble tatt tak i.

Foretaket avsto sikredes krav. Det ble anført at foretaket kun var ansvarlig for økonomisk kompensasjon av en skade og at det ikke hadde noen reparasjonsplikt. Sikrede ble oppfordret til å rette reklamasjonskravet til utførende håndverker, da foretaket heller ikke var ansvarlig for reklamasjon på arbeidene. Det ble vist til at reparasjonen ble igangsatt med sikredes samtykke, og at faktura var stilet til henne. jf. FinKN 2018-852.

Saken ble klaget inn til Finansklagenemnda 26.6.24.

Sikrede krever erstatning for kostnader til utbedring av himling i stuen. Himlingen ble utbedret av R i 2018 i forbindelse med en brannskade, som var dekket av forsikringen. Sikrede viser til at foretaket bestilte disse arbeidene, og anfører at det også må være ansvarlig for utbedring etter mangelfullt arbeid.

Sikrede anfører at arbeidet ikke var utført innenfor god byggeskikk og viser til byggforsklad 543.101 Innvendig trepanel, utgitt 1-2007 og NS 3420-Q:2014, QK3 som beskriver hvordan innvendig panel skal settes opp. Sikrede viser i tillegg til at det var feil og mangler ved malearbeidet.

Sikrede anfører videre at foretaket prøver å unngå ansvar ved å skrive faktura på henne uten at hun er involvert. Sikrede viser herunder til at hun ikke har bestilt verken elektriker, snekker eller maler. Som bevis har sikrede lagt frem bekreftelse fra banken på at hun ikke har betalt noen av de aktuelle regningene.

Sikrede viser også til uttalelse fra forbrukerrådet som hun har sitert slik:

at [foretaket] er den som bestiller arbeider og står ansvarlig som forsikringsselskap og foretak her og at jeg ikke verken kan eller skal reklamere til utøver. If har samarbeid med og leid inn, bestilt forskjellige firma, og dermed må de også stå til rette for reklamasjoner og ansvaret her. De behandler og betaler for arbeidet.

Sikrede anfører videre at han har hatt sakkyndige til å vurdere sprekkdannelsen, som har konkludert med at treverket som ble brukt ikke var tørt, og at dette er grunnen til at det nå er sprukket opp.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at foretaket har ansvar for å finansiere en skade når den oppstår. Det følger av vilkårenes kap. 7 at foretaket kan bestemme om oppgjør skal skje ved reparasjon eller kontantoppgjør og kan velge hvilken reparatør som skal benyttes uten at dette betyr at foretaket blir kontraktspart. Foretaket viser til FinKN 2021-764 og 2024-241 som støtte for sitt syn. Det viser også til vedlagte fakturaer der det fremgår at sikrede er kontraktspart.

Sekretariatets vurdering

Nemndas sekretariat avgjorde saken med delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Innledningsvis bemerkes at vi har forstått faktum slik at foretaket som ledd i et brannskadeoppgjør, engasjerte samarbeidspartner R. til å utbedre skader i himlingen i stue. Spørsmålet er om foretaket plikter å utbedre sprekkdannelser og avskalling av maling, som har oppstått etter utbedringen.

Foretaket har i vilkåret forbeholdt seg rett til å bestemme om skaden skal repareres, eller om det skal utbetales kontant erstatning, jf. vilkårets punkt 7. Dette har forsikringsavtaleloven (fal) gitt foretaket anledning til, jf. § 6-1.

Er foretaket ansvarlig for utbedringen som kontraktspart?

Foretaket kan i visse tilfeller bli ansvarlig overfor sikrede for mangelfull reparasjon, dersom foretaket kan anses som kontraktspart. Hvorvidt foretaket kan anses som kontraktspart i det konkrete tilfellet, må ifølge retts- og nemndspraksis følge av kommunikasjonen mellom foretaket, sikrede og reparatøren, jf. LB-2022-85583 som refererer til FinKN 2024-241:

Det er derfor klart at foretaket kan få et ansvar overfor sikrede for mangelfull reparasjon, men da må dette følge av kommunikasjonen mellom foretaket, sikrede og reparatøren. Et slikt ansvar følger ikke automatisk av at foretaket velger styrt utbedring eller velger reparatør.

Det følger av forsikringsvilkårene at foretaket kan avgjøre om skaden skal repareres, eller om det skal utbetales kontanterstatning, men dette er ikke det samme som at foretaket påtar seg å reparere. Foretaket kan også velge reparatører det har avtale med for å få gunstig pris. I så fall fungerer selskapet som en mellommann, og ikke som en kontraktspart.

Skal foretaket bli ansvarlig for reparatøren som kontraktsmedhjelper, må foretaket enten ha påtatt seg reparasjonsansvaret overfor sikrede slik at foretaket får et kontraktshjelperansvar for reparatøren, eller foretaket må være reparatørens kontraktspart slik at det er foretaket som må følge opp evt. mangler. Dette forutsetter at det foreligger en oppdragsavtale signert av foretaket, og faktura utstedt fra reparatøren til foretaket, evt. andre forhold som tilsier at foretaket er kontraktspart. Den fremlagte fakturaen var adressert til sikrede, og dette er heller ikke bestridt. I så fall er det ikke fremlagt dokumentasjon på at foretaket er kontraktspart i denne saken, jf. FinKN 2021-764 og 2021-1203.

Lagmannsretten viser til uttalelse fra Finans Norge om hva som anses å være "styrt utbedring":

Styrt gjenoppføring – skjer når selskapet tar hånd om all reparasjon etter skade. Det betyr at selskapet utarbeider anbudsdokumenter, innhenter priser og tar avgjørelse vedr. anbudskonkurransen. Videre følger selskapet opp entreprenør inntil bygget er gjenoppført, og skadelidte kan overta bygning.

Lagmannsretten uttaler deretter:

Lagmannsretten er enig med Finansklagenemnda i at eit val av "gjenoppføring" eller "styrt gjenoppføring" som oppgjersform ikkje er det same som at forsikringsselskapet tar på seg å stå for

utbetringa, med den konsekvensen at forsikringsselskapet også får eit ordinært mangelsansvar for leveransen. Skal forsikringsselskapet få eit slik ansvar, må det vera andre moment som tilseier ei slik løysing. Om det er eit absolutt vilkår at forsikringsselskapet har inngått signert oppdragsavtale med entreprenøren, er det ikkje nødvendig for lagmannsretten å gå inn på (...)

I din sak blir resultatet det samme. Det var avtalt styrt utbedring, men ikke vedlagt korrespondanse eller annen dokumentasjon som tilsier at foretaket til tross for dette var kontraktspart. Vi oppfatter domstolen og nemnda slik at det å avgjøre at skaden skal repareres og herunder bestille arbeidet fra samarbeidspartner på en kundes vegne ikke innebærer at det påtar seg ansvaret for å reparere, og vil derfor ikke være ansvarlig for mangelfullt arbeid.

Du har anført at det er foretaket som har bestilt og betalt for arbeidene, og at du ikke har hatt noe med dette å gjøre og viser til at det er urimelig at du under disse omstendighetene skal ha ansvaret for reklamasjon på arbeidet. Dersom det var slik at du ikke ble orientert om hvordan dette ble administrert, er det uheldig, men vil ikke ha noen betydning for resultatet. Spørsmålet blir da om skadene omfattet av forsikringsavtalen.

Er foretaket ansvarlig etter forsikringsavtalen

Hva forsikringen omfatter følger av tap- og farefeltbeskrivelsen i vilkårenes punkter 3 og 4 (Hvilke skader dekkes) og 6 (Andre dekninger). Dersom det aktuelle objektet/tapet, og skadetypen ikke er nevnt her, er det ikke grunnlag for erstatning. Det aktuelle i denne saken er vilkårets dekning for håndverkerfeil, som omfatter "andre bygningsskader enn nevnt i punktet over, som skjer plutselig og som en direkte følge av håndverkerfeil, og dekker utgifter til utbedring av feil/mangel og følgeskader.", jf. pkt. 6.5. Utfra ordlyden er det et krav at det har skjedd en håndverkerfeil og at dette er årsaken til sprekkdannelse og avskalling som vi ser på bildene.

Det er ikke lagt ved dokumentasjon fra sakkyndig som underbygger din anførsel om at dette er en skade som er en direkte følge av feil håndverker har gjort. Bildene du har lagt frem viser avskalling og sprekkdannelse, men dette alene sier ikke noe om årsak. Du har også beskrevet hva du mener er feil med arbeidet som ble gjort, men dette er ellers ikke støttet av bygningssakkyndig.

Det følger av sikker rett at det er sikrede, altså du, som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som foretaket svarer for i henhold til vilkårene. Det samme følger av fast og langvarig nemndspraksis. Se f.eks. nemndas avgjørelse i FinKN 2017-310, 2020-90 og 2021-1056. Din egen beskrivelse av feilene er et partsutsagn, og når dette ikke er støttet av sakkyndig vurdering, vil det ikke kunne tillegges avgjørende vekt, jf. FinKN 2021-222. Vi understreker at dette ikke handler om tillitt til det du sier om skaden, men vekten av bevis du har lagt frem.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for utbedring av sprekkdannelse i himlingen.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).